

VERHALENTOCHT

Met hun Verhalentocht door de wijk confronteren journalist Lubert Priems en verhalenvertelster Maria Merken de bewoners nog eens met hun eigen verleden in Sanderbout. Onze verslaggever wandelde mee.

Tot in de vezels van Sanderbout

door Jos van den Camp

Daar staan ze dan. Doodstil naar buiten te staren, uit een slaapkamer- raam van de oude mijnwerkerswoning aan de Veestraat 65 in de Sittardse arbeiderswijk Sanderbout. Uitzicht op de golfplaten schuurtjes achterom, op de slecht onderhouden ligusterhagen en de puinhopen daaromheen. „U kijkt naar de architectuur van het aanmodderen”, horen deelnemers aan de verhalentocht buurtbewoner Jos Tummers vertellen via de oortjes van de luistertelefoon. „Delen van de wijk hebben hun tijd misschien ook wel gehad”, zegt de oud-postbode in de wijk. „Laat de tijd nu verder zijn werk dan ook maar doen.”

Tummers (62) is tegenwoordig namens ZoWonen leegstandbeheerder van ‘nog maar’ zeventig leegstaande oud-mijnwerkerswoningen in de wijk. Toen de huizen van Irisstraat en Achtbunder nog niet tegen de grond waren gegaan waren dat er zelfs 120.

De oud-mijnwerkerszoon is niet alleen wandelend deelnemer, maar vooral ook een van de geïnterviewden in de verhalentocht Heilige Huisjes van Zwart Goud die journalist Lubert Priems en verhalenvertelster Maria Merken afgelopen weekeinde twee keer met kleine gezelschappen liepen door de mijnwerkerskolonie.

Priems is gefascineerd door het leven in de uit 1918 stammende en door architect Jan Stuyt ontworpen mijnwerkerskolonie. Waar menigeen in het Jaar van de Mijnen teruggrijpt op de mijnperiode, besloot Priems zijn verhalentocht te starten bij nou juist de sluiting van de mijnen en het leven erna tot nu toe te belichten.

De afgelopen maanden bezocht hij diverse bewoners van de wijk, interviewde ze op band en wist dat te knippen tot een bijzonder aardig document.

De wandeling start in de inmiddels

Deelnemers staren al luisterend naar de verhalentocht over Sanderbout uit het raam.

foto's Roger Dohmen

aan de eredienst onttrokken kerk van Sanderbout. In een verduisterde container op het kerkplein horen de wandelaars het verhaal van een mijnwerker die thuis komt te zitten na de sluiting en ‘het meest moet wennen aan het daglicht’. Een paar stappen verderop in de Geraniumstraat vertelt Mieke Merken even later over de vervangende werkgelegenheid bij DAF, de Sigranogroeve, de Duitse mijnen maar ook over de nieuwe banen bij het CBS, het ABP. „Het was een moeilijke omschakeling voor iedereen.” Priems en Merken leiden het gezelschap door brandgangetjes, langs

pleintjes, duivenhokken en sloopplekken waar ZoWonen ‘bescheiden zal terugbouwen’. Plots zit het gezelschap aan de keukentafel bij Toke die in de post-mijnperiode met haar inmiddels overleden man een mobiele frituur exploiteerde. Ze haalt foto's tevoorschijn van hoe het vroeger was.

„Het is een heerlijke wijk”, zegt de 45-jarige Natasha Meijers-Vincken die de wijk op haar 21ste verliet en nu in Haagsittardpark woont. „We waren hier altijd buiten, er kwam altijd wel iemand met een vlaai als we ergens bij elkaar zaten”, denkt ze met weemoed terug.

In het Sint Barbarazaaltje worden de deelnemers getraakteerd op een kop koffie én een verrassing: want opeens klinkt daar een bandopname van een interview met Natasha's - inmiddels overleden - vader Karel. Over hoe hij door diens vader gepusht werd om accordeon te leren spelen. En terwijl zijn levensverhaal uit de luidsprekers klinkt, gaan op het toneel van het zaaltje de schijnwerpers aan. En glimt Karels accordeon als een relikwie in de spotlights, waarna uiteraard de tranen vloeien. Buiten vertelt Maria Merken over de ‘heiligen van de wijk’; over José bijvoorbeeld die

voor een habbekrats een menuutje bereidt voor eenzame wijkgenoten of over die andere buurtbewoonster die een alleenstaande oude inwoner van de wijk twee keer per week wast en verzorgt. Niet alleen veel huizen in de wijk hebben hun langste tijd gehad, ook het Barbarazaaltje zelf zal er aan moeten geloven. „Er wordt gesproken over een multifunctionele accommodatie”, zegt Tummers. „Prima, als die er komt. Al hoop ik zo dat de ziel van de Barbarazaal en van de wijk straks meeverhuist.”

➔ Nog twaalf wandelingen te gaan. Meer info: www.verhalentocht.eu

Lubert Priems (foto links) trekt het doek opzij bij de start van de Verhalentocht door Sanderbout. In Sanderbout worden 120 woningen gesloopt (foto rechts). ZoWonen bouwt op bescheiden schaal een aantal woningen terug.